

Gemiddelde budgetten per cliënt (en dag) voor de cliënten met een voogdijmaatregel en cliënten die 18 jaar of ouder zijn

Evert Pommer en Klarita Sadiraj

Het Sociaal en Cultureel Planbureau is ingesteld bij Koninklijk Besluit van 30 maart 1973.

Het Bureau heeft tot taak:

- a wetenschappelijke verkenningen te verrichten met het doel te komen tot een samenhangende beschrijving van de situatie van het sociaal en cultureel welzijn hier te lande en van de op dit gebied te verwachten ontwikkelingen;
- b bij te dragen tot een verantwoorde keuze van beleidsdoelen, benevens het aangeven van voor- en nadelen van de verschillende wegen om deze doeleinden te bereiken;
- c informatie te verwerven met betrekking tot de uitvoering van interdepartementaal beleid op het gebied van sociaal en cultureel welzijn, teneinde de evaluatie van deze uitvoering mogelijk te maken.

Het SCP verricht deze taken in het bijzonder bij problemen die het beleid van meer dan één departement raken. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is als coördinerend minister voor het sociaal en cultureel welzijn verantwoordelijk voor het door het SCP te voeren beleid. Over de hoofdzaken hiervan heeft hij/zij overleg met de minister van Algemene Zaken; van Veiligheid en Justitie; van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties; van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap; van Financiën; van Infrastructuur en Milieu; van Economische Zaken; en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

© Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag 2016
SCP-publicatie 2016-18

ISBN 978 90 377 0797 7
NUR 740

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.repro-recht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (art. 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting pro (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Sociaal en Cultureel Planbureau
Rijnstraat 50
2515 xp Den Haag
(070) 340 70 00
www.scp.nl
info@scp.nl

De auteurs van SCP-publicaties zijn per e-mail te benaderen via de website. Daar kunt u zich ook kosteloos abonneren op elektronische attendering bij het verschijnen van nieuwe uitgaven.

Gemiddelde budgetten per cliënt (en dag) voor de cliënten met een voogdijmaatregel en cliënten die 18 jaar of ouder zijn

De jeugdzorguitgaven voor de kinderen met een voogdijmaatregel en die voor kinderen die in een bepaald jaar 18 jaar of ouder zijn, maken geen onderdeel uit van het objectief verdeelmodel voor de Jeugdwet. De kosten die gemeenten voor deze jeugdigen maken, zullen op basis van historische uitgaven worden vergoed. De twee genoemde groepen kinderen noemen we vanaf nu *de uitzonderingsgroepen*. Deze notitie geeft een overzicht van de gemiddelde prijs per cliënt per dag van de verschillende vormen van jeugdzorg die de uitzonderingsgroepen hebben gebruikt in 2012 (2011 voor zorg uit ZVW). Deze informatie is nodig om de historische verdeling van de budgetten voor de jeugdzorgkosten te bepalen.

De verschillende vormen van jeugdhulp

De berekening van de gemiddelde prijzen zal waar mogelijk aansluiten op de zorgproducten en typen cliënten zoals vermeldt in de Beleidsinformatie Jeugd (Informatieprotocol versie 2.0). Uitgangspunt voor de berekening van de gemiddelde prijzen is dat ze worden gebaseerd op het zorggebruik in het jaar 2012 (2011 voor ZVW) en daarna worden aangepast aan de macrobedragen die WVS toepast voor het berekenen van de aan gemeenten uit te keren budgetten in 2015 (bron: meicirculaire 2014). De gemiddelde dagprijzen worden zowel gepresenteerd voor de kinderen met een voogdijmaatregel als voor kinderen van 18 jaar of ouder die nog jeugdzorg gebruiken.

De beleidsinformatie Jeugd 2.0 onderscheidt de volgende indelingen:

- de dimensie jeugdhulp *vrijwillig*:
 - hulpvorm
 - perspectief¹
- de dimensie jeugdhulp *gedwongen*:
 - Kinderbescherming²
 - Jeugdreclassering

De dimensie hulpvorm betreft de volgende individuele voorzieningen:

- jeugdhulp *zonder verblijf*:
 - uitgevoerd door het wijk- of buurtteam
 - niet uitgevoerd door het wijk- of buurtteam:
 - ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder

¹ Deze dimensie geeft aanvullende informatie over het perspectief (crisis, diagnostiek, begeleiding, behandelen) van de hulpvorm die wordt aangeboden.

² Met daarnaast activiteiten in het preventief justitieel kader (zie paragraaf 4.4 Informatie Protocol).

- daghulp op locatie van de aanbieder
- jeugdhulp in het netwerk van de jeugdige
- jeugdhulp met verblijf:
 - pleegzorg
 - gezinsgerichte hulp
 - gesloten plaatsing
 - verblijf bij een jeugdhulpaanbieder anders dan bovenstaand verblijf

Naast deze dimensies van vrijwillige jeugdhulp staan er extra dimensies van gedwongen jeugdhulp: kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Het betreft toezicht in het gedwongen kader dat op deze kinderen en hun gezinnen wordt uitgeoefend.

Operationalisering van de informatie voor de uitzonderingsgroepen

Onderstaande tabel geeft weer informatie over het aantal cliënten, het gemiddelde budget voor een cliënt, de gemiddelde duur van de hulp, en het gemiddeld dagbudget, uitgesplitst naar verschillende hulpvormen en groepen van hulpvormen. In de tabel hebben we, in samenwerking met het ministerie van VWS, geprobeerd een indeling van hulpvormen te hanteren die zoveel mogelijk aansluit op de indeling van de beleidsinformatie 2.0 (zie hierboven). Tegelijkertijd hebben we geprobeerd om een vertaalslag te maken van de zorgregistratiecodes uit de periode voor de transitie naar de nieuwe indeling zoals weergegeven in de tabel.

De tabel geeft dan een samenvattend overzicht van de gemaakte keuzes naar verschillende indelingen. Zoals gezegd zijn de verschillende elementen uit de beleidsinformatie 2.0 en de zorgregistratiecodes van de verschillende financieringsvormen uit de periode voor de transitie ondergebracht in een van de jeugdhulptypen in kolom 1 van de tabel. Het indelingscriterium in kolom 1 is gebaseerd op ‘waar de hulp gegeven wordt’. We onderscheiden dan (a) hulp ‘ambulant’ gegeven, thuis bij de hulpvrager, (b) hulp ‘ambulant’ gegeven in een instelling, en (c) type hulp dat gezinsgericht/pleegzorg is of (d) juist gesloten is. De hulp die niet in voornoemde groepen kan worden ingedeeld, brengen we onder in de categorie (e) overig.

We geven vervolgens per type hulp de informatie over de verschillende kenmerken van de hulpvormen die daaronder vallen. Onderin de tabel worden de categorieën weergegeven die in de beleidsinformatie 2.0 onder de dimensie ‘gedwongen kader’ vallen: kinderbescherming en jeugdreclassering. Deze voorzieningen hebben vooral te maken met de extra kosten die vanuit het gedwongen kader aan het kind zijn verbonden.

Aan de hand van een voorbeeld geven we aan hoe van de verschillende zorgcodes zijn gekomen naar de indeling in de onderscheiden vormen van jeugdhulp. In de hulp die voorheen via de AWBZ werd gefinancierd, werden verschillende codes voor de begeleiding gehanteerd: begeleiding individueel met code F1 in 9 klassen (hoe meer uren begeleiding per

week hoe hoger de klasse) en begeleiding groep met code F2 in 10 klassen. Alle kinderen die een indicatie hadden voor ‘begeleiding individueel’ hebben we gebracht onder type hulp ‘ambulant’. Die kan thuis bij de hulpvrager worden gegeven (door iemand in dienst van een instelling of van het wijk- of buurtteam). De kinderen die een indicatie hebben voor ‘begeleiding groep’ vallen onder de hulp die in een instelling wordt gegeven. De AWBZ - zorgcodes F4 (verpleging) en F5/F6 (behandeling voor de kinderen met grondslag anders dan VG) zijn niet meegenomen in de tabel, omdat de financiering van deze hulpvormen niet onder de Jeugdwet vallen. Ook de volgende categorieën hebben we in deze tabel buiten beschouwing gelaten: kosten die vallen onder de AMK, de indicaties van Bureau Jeugdzorg en overige kosten J&O (inzet eigen middelen van provincies voor verschillende doeleinden). Deze kosten worden gemaakt voor alle kinderen in de jeugdhulp en de betrokken middelen worden verdeeld via de verdeelformule afkomstig uit het objectief verdeelmodel Jeugdwet. Voor elke categorie in de tabel geven we het aantal kinderen dat een bepaalde hulpvorm geïndiceerd kreeg het gemiddelde budget voor die hulpvorm, de gemiddelde hulpduur en de gemiddelde dagprijs. De gehanteerde definitie van een cliënt is: a) hij/zij had in het jaar 2012 een geldige voogdijmaatregel, of b) hij/zij was in het jaar 2012 18 jaar of ouder. Kinderen die in 2012 *en* 18 jaar of ouder waren *en* een voogdijmaatregel hadden, vallen onder groep a en niet onder groep b. Het gemiddelde budget per kind is berekend door het totale budget voor een bepaalde hulpvorm te delen door het aantal kinderen die de betreffende hulpvorm geïndiceerd kregen. Het gemiddeld budget per dag is berekend door het totale budget voor een bepaalde hulpvorm te delen door het totaal aantal dagen waarvoor de kinderen een geldende indicatie hebben. Bij het berekenen van de gemiddelde budgetten per cliënt of per dag voor een bepaalde hoofdgroep van cliënten (bijvoorbeeld ‘totaal zorg zonder verblijf’) is rekening gehouden met de productmix van de verschillende hulpvormen die eronder vallen. De informatie over de duur in dagen per hulpvorm per cliënt is voor het merendeel van de hulpvormen beschikbaar. Het SCP heeft geen informatie over de duur van de behandelingen van kinderen (en hun ouders) die onder de jeugd-ggz vallen en betaald worden door de zorgverzekeraars. Om tot een gemiddelde dagprijs voor deze groep te komen maken we gebruik van de informatie over het volume aan zorg dat wordt gegeven voor het circuit jeugd afkomstig van de publicatie van Trimbos GGZ in *Tabellen 2012* (tabel 3.7, p. 90 voor tweedelijnszorg³, en tabel 2.14, p. 50 voor de eerstelijnszorg). Voor een kind met een voogdijmaatregel wordt een gemiddelde budget gerekend van € 32.090 (st. dev. € 30.700). Voor een kind dat 18 jaar of ouder is, komt het gemiddelde budget uit op € 12.135 (st. dev. € 20.000). De gemiddelde prijzen kunnen sterk variëren per kind, afhankelijk van de vorm en duur van de hulp die het kind in een jaar ontvangt. In de tabel hieronder geeft de operationalisering van de informatie voor de verschillende groepen kinderen die jeugdhulp ontvangen.

³ Bij de extramurale wordt de zorg uitgedrukt in aantal contacten. Er zijn de volgende aannames gedaan voor de vertaling van contacten naar dagen: een contact per week bij de eerstelijns/ambulante zorg en een contact per twee weken bij de klinische behandelingen. Deze aannames hebben geen effect op de berekening van de gemiddelde prijs per cliënt.

Tabel. Gemiddelde prijs per cliënt en dag naar hulpvorm van de kinderen met een voogdijmaatregel en kinderen die 18 jaar of ouder worden in een bepaald jaar (in euro).

type jeugdhulp	voogdijmaatregel				18 jaar of ouder in PJZ			
	aantal cliënten	gem. budget per cliënt	gem. duur per cliënt	gem. dag budget	aantal cliënten	gem. budget per cliënt	gem. duur per cliënt	gem. dag budget
totaal	8.659	32.090			14.769	12.136		
totaal zorg zonder verblijf	5.070	7.884	292	27	5.081	4.982	192	26
ambulante hulp thuis	3.805	6.383	304	21	5.025	4.671	187	25
wv. beg. individueel (awbz F1)	526	4.384	258	17				
persoonlijk verzorging (awbz F3)	115	5.182	305	17				
ambulante zorg provinciale jeugdzorg	3.412	6.267	285	22	5.025	4.671	187	25
ambulante hulp instelling	2.437	4.195	62	68				
wv. beh. individueel (L)VG (awbz F5)	125	14.716	223	66				
ggz ambulante zorg (zvw)	2.220	3.750	51	73				
ggz eerstelijnszorg (zvw)	168	346	49	7				
begeleiding hulp instelling	715	7.643	255	30	168	10.962	118	93
wv. beh. groep (L)VG (awbz F6)	93	8.182	248	33				
beg. groep (awbz F2)	485	3.245	270	12				
dagbeh. provinciale jeugdzorg	170	18.412	181	102	168	10.962	118	93
totaal zorg met verblijf								
pleegzorg	5.911	10.715	346	31	988	6.307	203	31
gezinsgericht	469	11.826	269	44				
wv. kortdurend verblijf (awbz F7)	320	3.189	266	12				
zzp zonder dagbesteding VG1								
zzp met dagbesteding VG1								
zzp zonder dagbesteding VG2	17	19.288	219	88				
zzp met dagbesteding VG2								
zzp LVG1	15	32.727	234	140				
zzp LVG2	123	48.040	270	178				
gesloten plaatsing	220	62.217	203	307	367	47.589	157	303
overige verblijf	1.970	57.734	290	199	2.523	32.405	185	175
wv. zzp zonder dagbesteding VG3	121	30.809	283	109				
zzp met dagbesteding VG3	26	41.764	277	151				
zzp LVG3	275	60.969	281	217				
zzp LVG4	210	72.122	278	259				
zzp LVG5	63	68.076	264	258				
zzp GGZ	137	38.607	251	154				
residentiele provinciale jeugdzorg	1.290	45.127	254	178	2.523	32.405	185	175
opname ggz kort. 1 jaar (zvw)	121	76.189	126	605				
jeugdbescherming	8.659	5.111	341	15	3.050	3.894	177	22
jeugdreclassering	162	2.418	73	33	8.138	4.520	251	18

Bron: eigen berekeningen SCP op basis van niet-openbare microdata van het CBS. Deze microdata zijn onder voorwaarden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie: cvb@cbs.nl.